

Motion till Kommunfullmäktige:

Inrätta ett HBTQI-råd i Borås

Vänsterpartiet föreslår att Borås Stad ska inrätta ett HBTQI-råd. Bakgrunden till vårt förslag är att vi menar att det finns en strukturell diskriminering i samhället mot personer som har en sexuell läggning eller en könsidentitet som avviker från normen. För att samhället ska vara inkluderande och för att alla ska få ta plats på lika villkor krävs det att vi arbetar mot diskriminering. Dels när den väl uppstår, men också förebyggande för att se till att den aldrig sker. HBTQI-personer möter utmaningar i samhället som personer som inte avviker från normen inte gör. Diskrimineringen mot HBTQI-personer finns också i den kommunala verksamheten och framförallt kan stadens verksamheter vara viktiga verktyg för att motarbeta diskrimineringen.

I stadens Välfärdsbokslut för 2022 definieras grupper att särskilt fokusera på, en av dessa grupper är HBTQI-personer. Anledningen till varför staden särskilt behöver fokusera på dessa grupper är att personer inom dem generellt möter sämre livsvillkor och har sämre förutsättningar för en god hälsa. Folkhälsomyndigheten har, utifrån forskning och uppföljning, konstaterat att HBTQI-personer på gruppnivå har en sämre hälsa jämfört med befolkningen i övrigt. En undersökning från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) visar att en relativt stor andel av unga HBTQI-personer är otrygga i skolan, upplever en större utsatthet i arbetslivet och är mindre nöjda med sin ekonomi. Bland unga HBTQI-personer finns det ofta en efterfrågan på trygga mötesplatser för gruppen. SOM-undersökningen från Göteborgs universitet (2022) visar också att HBTQI-personer är mer utsatta för våld i nära relationer. Till detta kommer också mångas upplevelse av att man bemöts på ett normativt sätt inom hälso- och sjukvården, skolan och socialtjänsten.

På område efter område som berörs eller påverkas av kommunala verksamheter har HBTQI-personer sämre villkor. Vänsterpartiet anser att det är viktigt att identifiera konkreta förslag på förbättringar för HBTQI-personers villkor i Borås. Ett sådant arbete måste utgå från gruppen. Borås HBTQI-community måste ha tolkningsföreträdare på området och ges möjlighet att lyfta fram förslag på förändringar som kan göra Borås mer HBTQI-vänligt. Vi tror att ett HBTQI-råd kan vara en viktig arena för att åstadkomma detta.

Vänsterpartiet menar att ett HBTQI-råd bör fungera på ungefär samma sätt som dagens pensionärs- och funktionshindersråd. Men vi är samtidigt öppna för att rådet kan ha andra arbetsformer och vara utformat på annat sätt. Det viktiga för oss är inte hur-et, utan att rådet kommer på plats. Vi ser framför oss att HBTQI-rådet blir en möjlighet för att skapa regelbundna möten mellan politiker, tjänstpersoner och företrädare för civilsamhället för att diskutera hur Borås ska kunna bli en bättre stad på det här området.

Under de senaste decennierna har Borås Stad tagit många initiativ för att stärka HBTQI-personers rättigheter i kommunen. Ett exempel är att staden 2006 utsågs till årets HBT-kommun av RFSL (Riksförbundet för sexuellt likaberättigande). Vi har också tidigare fattat beslut om att samtliga stadens anställda ska ges en utbildning om HBTQI-frågor. Allt detta har varit viktiga steg framåt, men för att Borås ska fortsätta ligga i framkant i arbetet för ett inkluderande samhälle går det inte att leva på historiska meriter. Vi behöver göra mer och inrättandet av ett HBTQI-råd är i sig ett steg framåt, men skapar också förutsättningar för att identifiera initiativ och förslag på förändringar som kan genomföras för att Borås ska fortsätta utvecklas på området.

Med anledning av detta föreslås Kommunfullmäktige besluta:

- Att Borås Stad inrättar ett HBTQI-råd med syfte att skapa regelbundna diskussioner mellan politiker, tjänstepersoner och företrädare för civilsamhället om hur Borås kan bli en mer HBTQI-vänlig stad.

Borås, 2023-06-28

Stefan Lindborg (V)

Motion till Kommunfullmäktige:

Redovisa effektiviseringar i samband med förslag om nya taxor

Ett antal taxor som berör Borås Energi och Miljö AB:s verksamhetsområden fastställs av Kommunfullmäktige genom särskilda beslut. Det gäller återvinningstaxan och VA-taxan. I samband med att dessa beslutas brukar Kommunstyrelsen uttrycka att man förväntar sig att bolaget kontinuerligt ser över möjligheten till effektiviseringar. Detta för att undvika att bolagets roll som monopolist leder till en ineffektiv verksamhet där stigande kostnader bara övervältras på respektive kollektiv.

Under de senaste åren har Kommunfullmäktige fattat beslut om omfattande taxehöjningar – inte minst när det gäller återvinnings- och VA-taxorna. Detta mönster gäller också inför 2024 då Borås Energi och Miljö AB har föreslagit en höjning av återvinningstaxan på 10 procent och VA-taxan på 11 procent. Även de senaste årens höjningar har varit på en hög nivå:

År	VA-taxan	Återvinningstaxan
2023	4 procent	8 procent
2022	4 procent	6 procent
2021	7 procent	1,5 procent
2020	8 procent	1,8 procent
2019	11 procent	1,5 procent

Med detta som bakgrund är det självklart av stor betydelse att ägaren uppmanar bolaget att genomföra effektiviseringar för att kunna hålla nere de föreslagna taxeökningarna. Vänsterpartiet vill emellertid gå längre än så. Vi tycker det är viktigt att bolaget också hålls ansvarigt för att faktiskt genomföra de effektiviseringar som ägaren uppmanar dem att genomföra. Vi vill att Borås Energi och Miljö uppdras att i samband med att man årligen tillskriver Kommunstyrelsen om att genomföra taxeförändringar också redovisar vilka effektiviseringsåtgärder som har genomförts sedan den senaste prisjusteringen.

Vi anser att en sådan förändring skulle föra med sig minst två positiva effekter. För det första skulle det förtydliga bolagets uppdrag att faktiskt genomföra effektiviseringar. För det andra så menar vi att detta i sig skulle kunna ha en dämpande effekt på taxeutvecklingen. Det skulle vara betydelsefullt för boråsare som både direkt och indirekt (genom påverkan på hyresnivåer) betalar för dessa nyttigheter.

Med anledning av detta föreslås Kommunfullmäktige besluta:

- Borås Energi och Miljö AB uppdras att i samband med att man tillskriver Kommunstyrelsen om taxeförändringar också redovisa vilka effektiviseringar som har genomförts sedan föregående taxejustering.

Borås, 2023-08-22

Stefan Lindborg (V)

En bättre skog

Borås Stad äger förhållandevis mycket mark i jämförelse med andra kommuner och en stor andel av marken utgörs av skog. Detta är en mycket värdefull tillgång som givetvis måste förvaltas på bästa sätt.

Alla är överens om att betydande naturvärden ligger inbäddade i detta innehav och kommunen har utan tvekan ett ansvar att förvalta dessa naturvärden på ett sätt som kommer kommunens invånare och turistnäringen till del. Det finns också estetiska och juridiska aspekter på skogsbruket, som sätter ramar för hur skogen bör och kan brukas som en rent ekonomisk resurs.

Sammanfattningsvis utgörs en fjärdedel av Borås Stads skogar av ”naturvård orört” och ”naturvård skötsel”. Det handlar sålunda om områden som ska lämnas fria för utveckling samt områden som är föremål för naturvårdande skötsel. Övriga tre fjärdedelar av Borås Stads skogar utgörs av ”skog med kombinerade mål” (tätortsnära områden) och ”produktionsskog med generell hänsyn”.

Sammantaget innebär detta att virkesproduktionen ligger avsevärt lägre an vad som vore fallet med en ekonomiskt optimerad förvaltning av skogen.

Sambandet mellan ekonomi och välfärd är tydligt. När kommunen avstår avkastning från skogen så kan det innebära sämre välfärd och/eller sämre arbetsvillkor för kommunanställda.

Men det finns fler aspekter på detta. För Borås Energi och Miljö AB (BEMAB) är leverans av fjärrvärme en kärnverksamhet. De två huvudsakliga råvarorna utgörs av sopor och skogsrester. När mängden sopor i omlopp minskar, en naturlig och för övrigt eftersträvd trend i samhället, så ökar behovet av skogsrester. En ökad avverkning bör alltså direkt eller indirekt kunna komma BEMAB till del, genom att större volymer är i omlopp.

Vidare har Borås Stad en ambition att bygga mer i trä. Detta virke måste produceras någonstans och det framstår som en attraktiv möjlighet att kommunen i motsvarande utsträckning levererar virke till samma marknad. Genom att icke vårda skogsbestånden bidrar man till högre virkespriser och gör det därmed mindre konkurrenskraftigt för träbyggnationer.

Sverigedemokraterna i Borås föreslår en utredning som åskådliggör effekterna av ett ökat uttag av virke från Borås Stads skogar, självklart inom ramarna för vad som är långsiktigt hållbart (alltså inte högre avverkning än återväxt). Det kan handla om att omdefiniera och omfördela skogen mellan de fyra kategorierna ovan ”naturvård orört”, naturvård skötsel”, ”skog med kombinerade mål” och ”produktionsskog med generell hänsyn”, eller att implementera mer aktiv förvaltning av skogen i de två senare kategorierna.

Till saken hör att en mer aktiv och för kommunen mer ekonomiskt gynnsam förvaltning inte definitionsmässigt är sämre ur miljösynpunkt. För det svenska kulturlandskapet är föryngringar ett naturligt inslag och kan bidra till bryn och beståndsgränser. Røjning och gallring bidrar till öppna ytor på markplanet, vilket innebär att produktionsskog kan kombineras med höga rekreativvärden.

Utifrån ovanstående föreslår Sverigedemokraterna i Borås:

- Att Borås Stad enligt ovan utreder hur en mer aktiv förvaltning av Borås Stads skogsinnehav på ett bättre sätt tillvaratar stadens ekonomiska intressen inom ramen för en ansvarsfull förvaltning av naturvärden.
- Att Borås Stad i samråd med BEMAB enligt ovan utreder hur BEMAB kan dra nytta av det skogsbruk som äger rum på kommunens marker.

För Sverigedemokraterna,

Tomas Brandberg (SD)
Ledamot, kommunfullmäktige

Interpellation till Kommunstyrelsens ordförande Ulf Olsson (S):

Borås Energi och Miljös förbränning av metangas

Under sommaren 2023 rapporterade Sveriges Radio om att Borås Energi och miljö har bränt upp över en miljon kubikmeter metangas under det föregående året. Gasen skulle ha räckt till att värma 400-1000 villor under ett helt år och motsvarar 17 procent av den biogas som produceras. Bakgrunden till detta är att man producerar mer biogas än vad man kan sälja.

Metangas är en betydande källa till utsläpp av växthusgaser. Effekten av utsläpp av metangas är betydligt större än effekten av utsläpp av koldioxid. Enligt Naturvårdsverket bidrar ett utsläpp av metan ungefär 30 gånger mer till växthuseffekten än vad ett lika stort utsläpp av koldioxid gör. Vänsterpartiet anser att det är anmärkningsvärt att Borås Stad, genom ett av våra helägda bolag, bidrar till den globala uppvärmningen genom att elda upp metan till ingen nytta.

Enligt ägardirektivet till Borås Energi och miljö ska bolaget producera och distribuera energi med "minsta möjliga miljöpåverkan". Enligt det gemensamma ägardirektivet för Borås Stads samtliga bolag ska bolagen dessutom följa stadens Energi- och klimatstrategi, inkluderat stadens arbete med en koldioxidbudget. Man kan i allra högsta grad ifrågasätta om beslutet att elda upp en miljon kubikmeter metangas lever upp till dessa delar av ägardirektivet.

Det framgår av radioinslaget att Borås Energi och miljö har hittat en köpare för all den metangas som produceras från och med kommande årsskifte. Det är glädjande men förtar inte vikten av att följa upp tidigare beslut om att förbränna gasen. Därtill kommer risken att bolaget också förbränner överskottsproduktion av biogas från 2023.

Med anledning av detta vill jag ställa följande frågor till Kommunstyrelsens ordförande Ulf Olsson (S):

1. Hur har den politiska processen runt Borås Energi och miljös beslut att bränna upp över en miljon kubikmeter metangas sett ut? Har styrelsen varit inblandad i beslutet? Vilken dialog har bolaget haft med ägaren runt detta?
2. Vilka alternativ anser du hade funnits till bolagets agerande?
3. Bidrar förbränningen av metangas till att öka stadens målpåfyllelse på klimatområdet? Om nej, anser du med det som bakgrund att beslutet att göra detta är försvarbart?
4. Vilka åtgärder kommer Mitt-samverkan vidta för att liknande inte ska ske igen?

Borås, 2023-08-21

Stefan Lindborg (V)

Till Kommunfullmäktiges sammanträde 2023-08-24, fråga till kulturnämndens ordförande Viktor Åberg (S):

Varför tar vi inte hand om vår offentliga konst?

På kulturnämndens sammanträde den 15 maj lämnade Vänsterpartiet in ett initiativärende där vi bland annat frågade varför kommunfullmäktiges policy om 24 timmars klottersaneringsrutin inte följs av kulturnämnden. Som exempel lyftes Tony Craggs "Declination" på Sandwalls plats, som under en längre tid vanpryts av klistermärken och tuschklotter.

I samband med att svaret på vårt initiativ behandlades i nämnden 12 juni undrade undertecknad om skulpturen kunde anses vara felanmäld. På detta svarade förvaltningen ja.

Nu har tre månader gått och skulpturen ser om möjligt ännu värre ut, med tuschstreck, halvt bortrivna klistermärken, varav flera kan anses ge uttryck för föregelseväckande budskap.

Med anledning av ovanstående vill jag ställa följande fråga till kulturnämndens ordförande Viktor Åberg (S):

- Accepterar du att våra skulpturer missköts på det här viset?

Borås, 2023-08-15

Peter Wiberg (V)

"Declination", fotad 2023-08-23

Rester av klistermärken, vars budskap kan uppfattas som stötande.

Är det blod det där?

Det engelska ordet "declination" kan översättas till "tillbakagång", "förfall" etc.

Protokollsanteckning till Kommunstyrelsens sammanträde 2023-06-19:

E3: Villkorsändring Simonsland Marketplace

Vänsterpartiet ser med oro på att lokaler där vi har inhyrd verksamhet möter kraftigt ökade hyreshöjningar. I det aktuella fallet innehåller det upprättade avtalsförslaget en hyreshöjning på över 24 procent (inklusive drifttillägg) jämfört med det nu gällande avtalet. Till detta kommer en höjd indexering från 60 till 100 procent, vilket kommer höja hyran ytterligare under avtalsperioden. Utifrån enbart de lokaler vi hyr hade Vänsterpartiet gärna sett att Lokalförvaltningsnämnden fått i uppdrag att hitta alternativa lokaler – men för att bibehålla de positiva samordningseffekter som kommer ur Textile fashion center väljer vi att inte föreslå detta. Samtidigt vill vi peka på behovet för staden att hitta en långsiktig strategi för hur dessa frågor ska hanteras.

För Vänsterpartiet i Kommunstyrelsen

Stefan Lindborg och Anne Rapinoja

Protokollsanteckning till Kommunstyrelsens sammanträde 2023-06-19:

MK1: Klimatrapport 2023

Arbetena med Klimatrapporten, handlingsplanerna och energi- och klimatstrategin är viktiga arbeten för att Borås Stad och stadens invånare ska göra det som krävs för att Parisavtalets målsättningar ska kunna uppnås. Vänsterpartiet anser att takten i Borås Stads omställningsarbete behöver öka. I den takt som vi idag arbetar kommer vi inte att klara av att uppnå våra mål om en klimatneutral stad i tid.

I årets klimatrapport presenteras inte statistik över hur stadens utsläpp har förändrats under det gångna året. Detta beklagar Vänsterpartiet. Vi anser att den typ av uppföljning är viktig för att kunna se effekter av genomfört arbete (som i sin tur kan inspirera till nya initiativ) och för att tydliggöra skillnaden mellan ambitionsnivå och faktiskt utfall av genomförda åtgärder.

Vi är kritiska till att det fortfarande är 10 nämnder och styrelser som inte har inkommit med en handlingsplan för sitt klimatarbete. Detta lyfte vi även i samband med 2022 års rapport. Årets siffra visar på en viss förbättring jämfört med fjolåret – men det är orimligt att det fortfarande är ett stort antal nämnder och styrelser som inte har fullföljt sitt uppdrag. Detta väcker frågor om Mittsamverkans styrning på miljö- och klimatområdet.

I Klimatrapport 2023 nämns ett antal rekommendationer inför det kommande årets arbete med klimatomställning. Vänsterpartiet har inget emot innehållet i dessa i sak – även om vi på en del områden ser delvis andra behov – men anser att det behöver vara tydligt vilken status dessa rekommendationer har gentemot exempelvis beslutade åtgärder kring fokusområden i stadens budget.

För Vänsterpartiet i Kommunstyrelsen

Stefan Lindborg och Anne Rapinoja

